

AVIZ
**referitor la proiectul de Lege privind prevenirea și combaterea
pornografiei, a actelor și a materialelor cu caracter obscen**

Analizând proiectul de **Lege privind prevenirea și combaterea pornografiei, a actelor și a materialelor cu caracter obscen**, transmis de Secretariatul General al Guvernului cu adresa nr.12 din 23.01.2002,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.1 lit.a din Legea nr.73/1993 și art.48(2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil proiectul de lege, cu următoarele observații și propuneri:

I. Observații generale

1. Proiectul de lege are drept obiect de reglementare instituirea unor măsuri de prevenire și combatere a pornografiei, prin stabilirea unor condiții referitoare la desfășurarea activităților care implică efectuarea unor acte cu caracter obscen, precum și la modalitatea de comercializare a materialelor care au un asemenea caracter.

Cuprinzând incriminarea unor fapte drept infracțiuni, proiectul se încadrează în categoria legilor organice, conform art.72 alin.(3) lit.f) din Constituție.

2. Reglementarea din proiect intersectează dispozițiile art.325 din Codul penal, text care incriminează răspândirea de materiale obscene. Potrivit textului menționat, constituie infracțiune fapta de a vinde sau răspândi, precum și aceea de a confecționa ori deține în vederea răspândirii, materiale cu caracter obscen.

Prin urmare, în cadrul legal existent în prezent, constituie infracțiune orice fel de difuzare a unor astfel de materiale, indiferent de avertizarea sau neavertizarea cumpărătorului și indiferent dacă această difuzare se face sau nu în locuri anume stabilite. Or, proiectul având în vedere tocmai stabilirea unor măsuri referitoare la modalitatea de punere în circulație a materialelor cu caracter obscen, s-ar impune fie soluția modificării exprese a textului din Codul penal, fie cea a abrogării acestuia și a reglementării complete a acestei materii în proiect, inclusiv prin prevederea de infracțiuni și de contravenții.

3. Semnalăm că, deși în art.2 alin.(1) se realizează definirea legală a pornografiei - în înțelesul legii aceasta desemnând actele cu caracter obscen, precum și materialele cu acest caracter - în titlul proiectului precum și în art.1 cele trei noțiuni sunt evidențiate în mod distinct. Pentru asigurarea concordanței cu definiția din art.2 alin.(1), propunem ca din titlul proiectului și din art.1 să se elimine referirea la actele și materialele cu caracter obscen. În acest sens, titlul proiectului ar putea fi reformulat astfel:

“Lege privind prevenirea și combaterea pornografiei”.

Totodată, cu referire la scopul reglementării așa cum este exprimat în art.1 din proiect, considerăm că nu se poate susține că apărarea integrității și demnității persoanei reprezintă un **interes al statului**, atâta vreme cât acestea reprezintă, **prin ele însele, valori supreme garantate constituțional**. Plecând de la această definiție, sugerăm ca textul art.1 să fie reformulat astfel:

“**Art.1.** - Prin prezenta lege se instituie măsuri de prevenire și combatere a pornografiei în scopul protejării demnității persoanei, a pudorii și a moralității publice.”.

4. Titlul Capitolului II introduce noțiunea de “activitate destinată persoanelor adulte”, deși nici o normă din proiect nu precizează în mod expres ce activități sunt avute în vedere și care este legătura dintre acestea și pornografie. Este adevărat că în art.4-8 sunt prevăzute reguli pentru desfășurarea programelor erotice, pentru comercializarea publicațiilor care conțin materiale cu caracter obscen, precum și pentru realizarea și exploatarea site-urilor cu caracter pornografic, însă acestea nu constituie singurele modalități de manifestare a pornografiei. Ar fi putut să fie avute în vedere, de exemplu, telefoanele erotice și publicitatea făcută acestora, închirierea, vânzarea

sau rularea de filme pornografice, indiferent de suportul pe care acestea sunt realizate (casete video, DVD etc.).

În ceea ce privește activitățile avute în vedere în art.4 și 5, trebuie semnalat că necesitatea obținerii unei autorizații ar trebui prevăzută înainte de enumerarea condițiilor de desfășurare a activității. Pe de altă parte, din actuala redactare a art.4 alin.(1) nu se înțelege în ce sens se poate vorbi despre “desfășurarea unor programe erotice de către o persoană juridică” și nici cum ar putea persoana fizică ce realizează efectiv o astfel de activitate să îndeplinească condițiile de la lit.c) și d), atâta vreme cât acestea țin de deținătorii localurilor. Totodată, apreciem că la alin.(2) al art.4 ar trebui să fie prevăzută și o condiție referitoare la amplasarea unor astfel de localuri.

Referitor la comisia abilitată să elibereze autorizația pentru desfășurarea unor activități de natura celor din art.4 alin.(1), credem că ar fi necesar ca în art.5 să fie prevăzute natura juridică a acestei comisii, modalitatea de desemnare a reprezentanților ministerelor, precum și cea de adoptare a regulamentului de organizare și funcționare. Aceeași observație este valabilă și în cazul comisiei prevăzute la art.8 alin.(3).

5. În ceea ce privește comercializarea publicațiilor care conțin materiale cu caracter obscen, semnalăm o neconcordanță între art.6 și 7, pe de o parte, și art.15 lit.a), b) și f) pe de altă parte. Astfel, deși în Capitolul II nu este prevăzută nici o condiție referitoare la amenajarea și amplasarea spațiilor destinate vânzării acestor publicații, iar din art.7 rezultă chiar că ele pot fi vândute în orice unități care comercializează presa, din faptele prevăzute drept contravenții în art.15 reiese că activitatea trebuie desfășurată numai în spații anume amenajate în acest scop. În consecință, Capitolul II ar trebui completat cu norme prin care să se instituie regulile referitoare la activitatea de comercializare a acestor publicații.

6. Prevederea drept infracțiuni a unor fapte în Capitolul III ridică problema corelării dispozițiilor din proiect cu normele deja existente în legislația penală. Astfel:

a) Incriminarea prevăzută în art.9 depășește sfera de reglementare a proiectului de lege deoarece, referindu-se la infracțiunile privind traficul de persoane sau în legătură cu acesta, rezultă că are în vedere, conform art.2 coroborat cu art.12 și 13 din Legea nr.678/2001 privind prevenirea și combaterea traficului de

persoane, și alte aspecte ale exploatării unei persoane decât cele referitoare la obligarea acesteia la reprezentări pornografice în vederea producerii și difuzării de materiale pornografice sau alte forme de exploatare sexuală. De altfel, fapta din art.9 reprezintă infracțiunea de trafic de persoane conform art.12 din Legea nr.678/2001, astfel că reluarea incriminării nu este necesară, mai ales că prin neprevăderea variantelor agravante existente în art.12 alin.(2) și (3) din Legea nr.678/2001, s-ar realiza o pedepsire mai ușoară a traficului de persoane săvârșit prin intermediul unor activități de impresariat artistic.

b) Semnalăm că, în ceea ce privește infracțiunile prevăzute la art.10 și 11, corupția sexuală a minorilor va fi pedepsită în mod diferit, în funcție de locul săvârșirii infracțiunii. Astfel, deoarece proiectul impune condiția săvârșirii **în public** pentru definirea unor manifestări drept acte cu caracter obscen, rezultă că actele de corupție sexuală care nu îndeplinesc această condiție vor continua să fie pedepsite conform art.202 din Codul penal. Deși această soluție legislativă nu este incorectă, semnalăm însă discrepanța între pedepsele aplicabile în cele două situații, deoarece Codul penal prevede o pedeapsă cu închisoarea între 3 luni și 2 ani sau amendă, iar proiectul prevede în art.10 închisoarea de la 3 la 12 ani și interzicerea unor drepturi, iar în art.11 închisoarea de la 2 la 7 ani și interzicerea unor drepturi.

c) La art.12 este incriminată simpla deținere a unor materiale cu caracter obscen, deși nu se poate susține că fapta ar prezenta **prin ea însăși** pericolul social al unei infracțiuni. Propunem de aceea completarea textului cu introducerea condiției ca această deținere să aibă drept scop răspândirea acestor materiale, putând fi analizată următoarea formulare a textului:

“**Art.12.** – Deținerea, în vederea răspândirii, a materialelor cu caracter obscen care prezintă imagini cu minori având un comportament sexual explicit se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 4 ani sau cu amendă”.

d) Având în vedere faptul că infracțiunea prevăzută la art.13 din proiect este prevăzută în art.18 din Legea nr.678/2001, reluarea incriminării în proiect nu este necesară.

7. În partea introductivă a art.15, expresia “dacă nu au fost săvârșite în astfel de condiții încât, potrivit legii penale să fie considerate infracțiuni” este în dezacord cu definiția dată contravenției

în Ordonanța Guvernului nr.2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor care prevede că fapta descrisă **ca atare** drept contravenție în actul normativ și prevăzută cu sancțiune contravențională nu poate fi decât contravenție, nimeni neputând prin interpretare să schimbe caracterizarea ei juridică. De asemenea, prin ordonanța menționată, a fost eliminată din definiția contravenției compararea pericolului social al acesteia cu cel al infracțiunii. Ca atare, propunem eliminarea din text a expresiei de mai sus.

8. Semnalăm că alin.(2) al art.16 nu este necesar, deoarece conform Ordonanței Guvernului nr.2/2001, răspunderea contravențională a persoanelor juridice este directă și în nume propriu, nemaexistând o formulă procedurală ca în legea anterioară, potrivit căreia răspunderea pentru contravenții revenea exclusiv persoanei fizice.

II. Observații de redactare și de tehnică legislativă

1. **La titlul Capitolului II**, pentru un plus de rigoare normativă, propunem înlocuirea expresiei “persoanelor adulte” prin expresia “persoanelor majore”.

2. Pentru o redactare corectă din punct de vedere normativ, propunem reformularea **lit.b din art.4 alin.(1)** astfel:

“b) să confere acestor activități un caracter artistic;”.

3. **La art.4 alin.(2) lit.a)**, pare nefirească instituirea obligației de a obține “avizele igienico - sanitare pentru o unitate **de alimentație publică**”, atâta vreme cât localurile avute în vedere au un alt profil. Ca atare, propunem reformularea textului, pentru a reda mai precis intenția inițiatorului.

4. **La art.5 alin.(2)**, sugerăm ca norma instituind o obligație pentru proprietarul sau deținătorul localului să fie cuprinsă în art.4 alin.(1), eventual prin adăugarea **lit.e)**.

5. **La art.8 alin.(1)**, pentru un plus de rigoare normativă, considerăm că ar fi necesar să se precizeze și regimul juridic al taxei la care se referă textul (cine o stabilește și la care buget se face venit).

La alin.(2) al aceluiași articol, textul ar trebui să aibă în vedere “persoanele fizice și juridice”, și nu “întreprinzătorii”, termenul nefiind specific reglementărilor în domeniu.

6. Având în vedere faptul că **art.15** nu cuprinde mai multe alineate, este necesară eliminarea marcajului “(1)” din debutul textului.

7. La art.15 lit.a), folosirea noțiunii de “localuri publice” nu este corelată cu restul dispozițiilor din proiect, în care aceasta este utilizată în legătură cu locurile unde se desfășoară spectacole erotice. Având în vedere conținutul faptei din art.15 lit.a) și pentru asigurarea unui plus de rigoare în reglementare, sugerăm următoarea reformulare a textului:

“a) permiterea accesului minorilor în spațiile destinate comercializării materialelor cu caracter obscen;”

8. La lit.g) a art.15, pentru un plus de rigoare normativă, este necesară introducerea cuvântului “dispozițiilor” înainte de expresia “art.4 și 5”.

9. La art.15 lit.i), pentru asigurarea unei reglementări mai clare, textul ar trebui completat cu referirea la avertizarea cumpărătorilor asupra caracterului **obscen** al unor publicații.

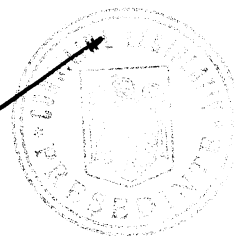
10. La art.16 alin.(1), pentru uniformitate în reglementarea domeniului contravențiilor, propunem următoarea reformulare a părții introductive a normei:

“Art.16. - Constatarea contravențiilor și aplicarea sancțiunilor prevăzute la art.15 se fac de către ... ”.

11. Pentru un spor de rigoare în exprimare, sugerăm ca la art.18 cuvântul “după” să fie înlocuit cu “de la”.

12. La art.19, pentru un plus de rigoare în redactarea textului, propunem înlocuirea textului care urmează după sintagma “vor elabora normele de aplicare” prin expresia “a prezentei legi, care vor fi aprobate prin hotărâre a Guvernului”.

PREȘEDINTE

Dragoș ILIESCU

București

Nr. 119/28.01.2002